



21 L'OPINIÓ

Enfortir la democràcia: aprofundir en transparència

*Cal partir
d'una premissa
que fins ara
no ha operat
i és que
la informació
no pertany a
l'Administració
sinó als
ciutadans*

La transparència és una exigència pública imprescindible en una democràcia avançada. Sens dubte, canviar les institucions, els procediments o els mecanismes de control per tal de millorar el sistema en un exercici constant "d'autoqüestió" és pertinent, més en un moment d'exigència ciutadana i de clam social. El malestar, les incerteses i la precarietat de cada cop més gent ens exigeix a tots treballar perquè les institucions públiques donin respostes.

Ara bé, també caldrà formar en paral·lel ciutadans responsables en els valors democràtics per tal de poder comptar amb una ciutadania de qualitat, compromesa en la construcció d'allò públic que compartim tots i que entre tots hem de construir. No hi haurà un bon govern, ni qualitat democràtica si no hi ha una bona ciutadania. Informada, sí, però amb capacitat reflexiva i disposada a assumir també coresponsabilitats.

En aquest sentit, uns dels eixos sobre els que podem treballar és en una legislació específica, tant espanyola com catalana, de reconeixement del dret d'accés a la informació de les Administracions Públiques per part dels ciutadans amb l'establiment d'un principi de transparència general de tot allò que està en mans de les mateixes. Perquè cal partir d'una premissa que fins ara no ha operat i és que la informació no pertany a l'Administració, sinó als ciutadans.

En aquest moment tenim dues propostes legislatives en marxa: per una banda, el *projecte de llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern* presentat pel govern espanyol. Es troba en el tràmit de compareixences al Congrés dels Diputats, preveient que al llarg del mes d'abril s'hagin pogut substanciar totes elles de manera que durant el mes de maig es tancaria el termini d'esmenes. D'altra banda, la *proposició de llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern* elaborada en ponència conjunta en el si del Parlament de Catalunya i que també està en plena discussió per part dels grups parlamentaris.

Els principals objectius que els socialistes busquem amb aquestes regulacions són els següents:

1. Establir un autèntic **canvi de paradigma** en la concepció de **les relacions entre administració i administrat**, on desapareix el paternalisme clàssic de l'administració napoleònica. Cal construir un Estat que es fia dels seus ciutadans, perquè els considera part d'ell mateix, i que els ofereix més llibertat comportant això també més responsabilitat.
2. **Reconèixer a qualsevol persona accés a la informació sense cap mena de limi-**

*Hem de
construir
un Estat que
es fia dels seus
ciutadans
perquè els
considera part
d'ell mateix*



*Sense
transparència
es debilita la
democràcia
i, en
conseqüència,
es posa en
perill la
llibertat dels
ciutadans*

tació ni demanant-li un interès en la informació sol·licitada.

3. Establir un **principi de màxima publicitat**, de manera que la pròpia administració pública tingui un paper proactiu posant a disposició de la ciutadania tota la informació possible de manera ordenada i fàcil de consultar.
4. El règim d'excepcions a aquest accés no pot buidar de contingut el propi dret reconegut.
5. **L'autoritat** que es reguli **per a garantir el dret** dels ciutadans a obtenir la informació sol·licitada **ha de ser independent** i actuar amb la màxima objectivitat.
6. **El procediment** per accedir a la informació **ha de ser àgil i simple** amb unes infraestructures internes adequades.
7. Cal establir, així mateix, la **gratuitat** o el preu de cost en l'obtenció de la informació.

Sabem que sense transparència es debilita la democràcia i, en conseqüència, es posa en perill la llibertat dels ciutadans, al mateix temps que pot generar, com de fet està passant, desconfiança i desafecció cap allò públic i cap a la Política.

Amb transparència, s'evidenciarà el compliment de la llei, i el manteniment de la primacia de la legalitat, columna vertebral de tot estat democràtic i de dret. Es facilita així la desaparició d'ombres de dubte que permanentment es deixen lliscar sobre l'existència d'arbitrarietat o fins i tot directament de corrupció.

D'altra banda, estar sotmesos a procediments transparents i amb l'obligació d'informar farà que de manera immediata els hàbits de treball siguin més eficients i més curosos, de manera que la transparència també actua com un mecanisme de modernització i d'incentiu al bon treball. Segur que caldrà un temps d'adaptació i de canvis en l'organització per aconseguir que la nova legislació sigui efectiva. Caldrà treballar de valent en aquesta direcció.

Acabar amb l'opacitat posa les bases per aspirar a l'exemplaritat pública. Sabem que en les societats actuals complir la llei és condició necessària, però no suficient.